

Úrok z prodlení - sankce za pozdní platby daní

Úroky z prodlení se počítají podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád.

Podle § 252 vzniká prodlení, pokud poplatník neuhradí splatnou daň nejpozději v den její splatnosti. Daňovému subjektu vzniká povinnost uhradit úrok z prodlení za každý den prodlení, počínaje čtvrtým dnem následujícím po dni splatnosti až do dne platby včetně.

§ 252 DŘ Úrok z prodlení

- (1) Základem pro výpočet úroku z prodlení je
 - a) splatná daň, která nebyla uhrazena, nebo
 - b) vratka vzniklá v důsledku neoprávněného uplatnění daňového odpočtu nebo daně.
- (2) Úrok z prodlení vzniká
 - a) **od čtvrtého dne následujícího po původním dni splatnosti daně do dne její platby**; stanovení náhradního dne splatnosti daně nemá vliv na určení doby, po kterou vzniká úrok z prodlení, nebo
 - b) ode dne vrácení, použití nebo převedení vratky vzniklé v důsledku stanovení daňového odpočtu nebo daně, anebo předepsání zálohy na daňový odpočet do dne její platby.
- (3) Úrok z prodlení nevzniká
 - a) po dobu posečkání,
 - b) u nedoplatku vzniklého v důsledku porušení daňové povinnosti zůstavitele, a to ode dne smrti zůstavitele do dne skončení řízení o pozůstalosti,
 - c) v případě příslušenství daně,
 - d) v případě peněžitého plnění v rámci dělené správy.
- (4) **Výše úroku z prodlení odpovídá výši úroku z prodlení podle občanského zákoníku.**
- (5) Úrok z prodlení je splatný dnem, ve kterém jsou splněny zákonné podmínky pro jeho vznik.

§ 253 DŘ Úrok z posečkané částky

- (1) Základem pro výpočet úroku z posečkané částky je daň, u které bylo povoleno nebo nastalo posečkání.
- (2) Úrok z posečkané částky vzniká po dobu posečkání.
- (3) Úrok z posečkané částky nevzniká po dobu, kdy nevzniká úrok z prodlení z jiného důvodu, než je posečkání.
- (4) Výše úroku z posečkané částky odpovídá polovině úroku z prodlení nebo jeho obdoby podle jiného zákona, nejvýše však polovině úroku z prodlení podle tohoto zákona.
- (5) Úrok z posečkané částky je splatný do 30 dnů ode dne, kdy pominuly podmínky pro jeho vznik.

Poznámka

Vývoj diskontní sazby - <https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Jak-se-vyvijela-diskontni-sazba-CNB/>

Vývoj repo sazby - <https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Jak-se-vyvijela-dvoutydeni-repo-sazba-CNB/>

Repo sazba ČNB 2T		Výše úroků z prodlení + 8 %	Sazba ovlivňující pololetí roku od
Platná od:	%		
03.05.2019	2,00	10,00	01.07.2019 01.01.2020
07.02.2020	2,25		
17.03.2020	1,75		
27.03.2020	1,00		
11.05.2020	0,25	8,25	01.07.2020 01.01.2021
24.06.2021	0,50	8,50	01.07.2021
06.08.2021	0,75		
01.10.2021	1,50		
05.11.2021	2,75		
23.12.2021	3,75	11,75	01.01.2022
04.02.2022	4,50		
01.04.2022	5,00		
06.05.2022	5,75		
23.06.2022	7,00	15,00	01.07.2022 01.01.2023

Příklad 1

Poplatníkovi podáním daňového přiznání DPH za duben 2022 vznikla povinnost úhrady ke dni 25. 05. 2022 (středa) ve výši 97 000,- Kč. Úhrada byla připsána na účet FÚ dne 27. 05. 2022 (pátek). Vypočítejte úrok z prodlení vyměřený správcem daně.

Výpočet úroku:

Daňová povinnost byla uhrazena do čtvrtého dne následujících po termínu splatnosti daně, a tudíž žádný úrok z prodlení nevzniká (§ 252 odst. 2 DR).

Příklad 2

Poplatníkovi podáním daňového přiznání DPH za duben 2022 vznikla povinnost úhrady ke dni 25. 05. 2022 (středa) ve výši 517 000,- Kč. Úhrada byla připsána na účet FÚ dne 10. 06. 2022 (pátek). Vypočítejte úrok z prodlení vyměřený správcem daně.

Výpočet úroku

Sazba platná k 1. 1. 2022

období		repo sazba % p.a.	úrok z prodlení % p.a.
od	do		
29. 5. 2022	10. 6. 2022	3,75 %	11,75 % (3,75 % + 8 %)

Zde povinnost hradit úrok začíná čtvrtým dnem následujícím po dni splatnosti, čtvrtý den po splatnosti je první den prodlení sankcionovaný úrokem – 26.5. je první den, 27.5. je druhý den, 28. 5. je třetí den a 29.5. je čtvrtý den a od něj vzniká úrok.

Zde nejde o pracovní dny, ale o kalendářní dny.

Sankcionovaný úrok vzniká od neděle 29.5. – což bude první úročený den prodlení do 10.6.

Celkem 13 dnů prodlení

(29. 5., 30. 5., 31. 5., 1. 6., 2. 6., 3. 6., 4. 6., 5. 6., 6. 6., 7. 6., 8. 6., 9. 6., 10. 6. = 13)

$$\frac{517\,000 \text{ Kč} \cdot 13 \text{ dní} \cdot 11,75 \%}{365 \text{ dní (rok)}} = 2\,163,61 \text{ Kč}$$

Poplatníkovi vznikne úrok ve výši 2 164,00 Kč.

Doba prodlení

Den úhrady se počítá jako poslední den prodlení.

Můžete se setkat s názorem, že den úhrady se nepočítá, ale není podle mne správný a není správný ani podle [rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR spis. značka 33 Cdo 1450/2008 ze dne 31. 8. 2009](#).

Zde dovolatelka namítá, že má právo na úroky z prodlení i za den 18. 11. 2005, tj. za poslední den prodlení, neboť až tímto dnem byl dluh v souladu s ustanovením § 567 odst. 2 občanského zákoníku splněn. Mimo jiné je zde uvedeno, že v souzené věci je nesporné, že **dlužná částka byla na účet žalobkyně připsána dne 18. 11. 2005, tímto dnem dluh žalované zanikl (§ 567 odst. 2 občanského zákoníku.) a tento den byl posledním dnem prodlení žalované. Žalobkyně má proto právo na úroky z prodlení i za tento den.**

Pokyn č. MF-18 k výši a konstrukci výpočtu úroku z prodlení po novele daňového řádu účinné od 1. 1. 2021

Jak uvádí pokyn Pokyn č. MF-18 k výši a konstrukci výpočtu úroku z prodlení po novele daňového řádu účinné od 1. 1. 2021, je patrné, že výši úroku je nutno počítat každý den, neboť předmětný úrok vzniká za každý jednotlivý den, kdy jsou pro tento vznik splněny podmínky. V případě úroku z prodlení tak platí, že vzniká za každý jednotlivý den po celou dobu prodlení.